

vel opportuna videatur, necnon et objectionum solutionem exhibebit.

PARS PRIMA.

Apparitionis Guadalupensis narrationem continens; necnon et sacrae Imaginis descriptionem, et peritorum de illa iudicium.

Inter Apparitionis Guadalupensis quamplurimas Narrationes, duas ad litteram transcribere opportunum videtur: unam mexicano idiomate, alteram hispano. Quae mexicane scripta est, Mexici fuit typis edita anno 1649 a Presbytero D. Ludovico Lazo de la Vega, cujus exemplar servatur in Bibliotheca publica Guadalaxarensi: haec a viris peritissimis reputatur antiquissima, licet tunc primo fuerit typis edita, et maxima gaudet auctoritate, ut postea patefiet cum de scriptoribus Apparitionem stabilientibus tractetur. (Hanc Narrationem latine vertam). Quae hispane scripta est Narratio, auctorem habuit Presbyterum D. Ludovicum Becerra Tanco: haec primo fuit Mexici typis edita anno 1666, rursus et locupletior fuit typis edita Mexici anno 1675, unde tertia editio hispana et quarta prodierunt anno 1685 et anno 1785. Ex hac quarta editione, quae habetur in opere cui titulus: "Coleccion de obras y opúsculos pertenecientes á la Aparicion de Ntra. Sra. de Guadalupe de Mexico," haec Narratio transcribitur ad litteram in hac dissertatione. Non est quidem haec antiquior hispana Narratio Guadalupensis Apparitionis: antiquiorem prae oculis habere non licuit; verum magna ipsi tribuitur auctoritas, ut dicetur cum de scriptoribus tractetur.

Quantum ad Imaginis descriptionem, opportunum du-

xi ad litteram inserere opusculum praeclarissimi pictoris Michaelis Cabrera, simul et approbationes aliorum pictorum insignium. Ibi videre licebit et Imaginis descriptionem, et peritorum de illa iudicium, atque etiam demonstrationem de eo quod Imago B. M. V. de Guadalupe, quam ut coeleste pretiosissimum thesaurum asseruimus, fuit supernaturaliter depicta.

NARRATIO

APPARITIONIS

B. M. V. de Guadalupe

MEXICANO IDIOMATE.

Nican mopohua, motecpana inquenin yancuican hueitlamahuiçoltica monexiti inçenquizeca Ichpochtli Sancta Maria Dios Inantzin toçihuapillatocatzin, in oncan Tepeyacac motenehua Guadalupe.

Acattopa quimottititzino çe maçehualtzintli itoca Iuan Diego; Auh çatepan monexiti initlaçò Ixiptlatzin ynixpan yancuican Obispo D. Fray Juan de Sumarraga. Ihuan inixquich tlamahuiçolli ye quimochihuilia.

Ye iuh màtlac xihuitl in opehualoc in atl in tepetl Mexico, ynyeomoman in mitl, in chimalli, in ye nohuian ontlamatcamani in alhuàcan, intepehuàcan; in macaçan yeopeuh, yexotla, ye cueponi inlaneltoquiliztli, iniximachocatzin inipalnemohuani nelli Teotl Dios. In huel iquac inipan Xihuitl mill y quinientos, y treinta y uno, quiniuh iquezquilhuic in metztli Diziembre mochiuh oncatca çe maçehualtzintli, ienotlàpaltzintli itoca catca Iuan Diego, iuh mïtoa ompa chane catca in Quauhtitlan, auh inica Teoyotl oc mochompa pohuia in Tlatiloleo, auh

Sabado cata huel oc yohuatzinco, qui hual tepotztocaya in Teoyotl, yhuan ininetitlaniz; auh in àçico inahuac tepetzintli in itocayòcan Tepeyacac yetlatlalchipahua, concac iniepac tepetzintli cuicoa, yuhquin nepapan tlaçototomecuica, cacahuani inintozqui, iuhquin quinànquilia Tepetl. huel çenca teyolquimà, tehuellàmachti inin cuic, quiçenpanahuia in coyoltototl, intzinitzean, ihuan ynoçequin tlaçototome ic cuica: quimotztimoquetz in Iuan Diego quimòlhui cuix nolhuil, cuix nomàçehual inyeniccaqui? àço çannietemiqui? àço çanniccochitlehua, canin yenicà, canin yeninotta, cuix yeoncan in inquitotehuaque huehuetque tachtohuan, tocòcolhuan inxochitlalpanintonacatlalpan? cuix yeoncan in inilhuicatlalpan? ompa on itzticaya iniepac tepetzintli in tonatiuh iquicayanpa in ompa hualquiztia inilhuica tlaçòcuicatl. auh inoyuh çeuhitiquiz in cuicatl in omocactimoman in ye equicaqui hualnotzalo iniepac tepetzintli, quilhuia Juanzin Iuan Diegotzin; niman çayeòmotlapaloo inie ompa yaz incanin notzalo, àquen mochihua yni yollo, manoçe itla ic miçahuia, yeçe huel paqui mohuellamachti, qui tlècahuitta in tepetzintli, ompa itzta incampa hualnotzalo, auh inye àçituih iniepac tepetzintli, inye oquimottili çe çihuapilli oncan moquetzinòticac, qui hualmonochili inie onyaz ininahuactzinco; auh in oyuh àçito inixpantzinco, cenca quimomahuiçalhui in quenin huellaçenpanahuia inieçenquizeca mahuitzicatzintli, in itlaquentzin iuhquin tonatiuh ic motonameyotia iniepepetlaca; auh intetl, intexcalli inie itechmoquetza, inie quimina in itlanexyotzin yuhqui in tlaçò chalchihuitl, maquiztli; inie neci yuhquin ayauh coçamalocuecuyoca in tlalli; auh in mizquitl, ynnòpalli, ihuan oçequi nepapanxiuhtotontin oncan mochichihuani yuhquin quetzalitzitli, yuhqui in teoxihuitl in itlapallo icneci; auh in quauhyo, in hutzoyo, inihuayo yuhqui incoztic teocuitlatl ic pepetlaca. Ixpantzinco mopectecac, quicac iniyotzin, in itlòltzin in huelçenca tehuellamachti, in hueltecpiltic yuhqui in qui-

moçeçonahuilia, quimotlatlaçotilia, quimolhuili, tlixicacqui no xocoyouh Iuantzin campa in timohuica? auh inyèhuatl quimonanquilili Notecuiyoe, Çihuapillè Nochpochtzinè ca ompa nonàçiz mochantzinco Mexico Tlatilolco, nocon tepotztoca in teoyotl, in techmomaquila, in techmomachtilia inixiptlahuan in tlaçatl in Totecuiyo, in teopixcahuan. Niman yeic quimononochilia, quimixpantilia (1) in itlaçòtlanequiliztin, quimolhuilia, Maxicmati, mahuelyuhye in moyollo no xocoyouh canèhuatl in inieçenquizeca çemiac ichpochtli Sancta Maria in iniantzin in huelnelli Teotl Dios in ipalnemohuani, in teyocoyani, in Tloque Nahuacque, in ilhuicahua in Tlalticpaque, huelnienequi, cenca ni quelehuia inie nican nechquechilizque noteocaltzin in oncan nie nextiz, niepantlaçaz, nictemaçaz in ixquich notetlaçotlaliz, noteicnoyttaliz, innotepalehuiliz, innotemanahuiliz canel nèhuatl in na moicnohuàcanantzin in tihuatl ihuan in ixquichtin inie nican itlalpan ançe pantlaca, ihuan in oçequin nepapantlaca notetlaçotlacahuan in notechmotzatzilia, in nech tèmoo innotech motemachilia, ca oncan ni quincequiliz in in choquiz, in in tlaocol inie nieyectiliz, nie pàtiz inixquich nepapan in netoliniliz, in tonehuiz, in chichinaquiliz. Auh inie huelneltiz in nie nemilia in innoteicno yttaliz ma xiauh in ompa inie tecpanchan in Mexico Obispo, auitiquilhuiz in quenin nèhua nimitztitlani inie ticypantiz in quenin huelçenca nicelehuia inie ma nican nechcalti, nechquechili inipan in tlamantli no teocal; huelmoch tiepohuiliz inixquich in otiquittac, oticmahuiçò, ihuan in tlein oticac; auhma yuhye in moyollo cahuel nictlaçò-

[1] Legendum *quimixpantilia*, quod est reverentiale verbi *ixpantia*, quod significat *praesentat*, utpote derivatum ab *ixpan* quod significat *in facie*.

(2) Jungendum *namoicnohuàcanantzin*, nam duae primae syllabae constant ex *ni* (ego) et *amo* (vestra): amissa *i*, habetur *namo*. *Namoicnohuàcanantzin* significat *ego sum vestra pia mater venerabilis*.